

Štátna slovenská dievčenská
UČITEĽSKÁ AKADEMIA
v Štubnianskych Tepliciach

Dybl

VÝROČNÁ ZPRÁVA

za školský rok
1942–43

Štátna slovenská dievčenská
UČITEĽSKÁ AKADEMIA
v Štubnianskych Tepliciach

VÝROČNÁ ZPRÁVA

za školský rok
1942–43

REVIZIA 1982

Revízia
1966

51.279
Čís. rev. list.: 11754/54

Knižnica Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave

Sostavil:

DR. FERDINAND ŠTELIAR,
riaditeľ

Sté výročie totálneho hnutia za tú našu slovenčinu.

I.

Roku 1843 na Slovensku nevychádzaly ešte nijaké noviny, nezakladaly sa nijaké spolky a prestal dočasne so svojou vydávateľskou činnosťou i Spolok milovníkov reči a literatúry slovenskej, ustrojený r. 1834. Jednako bolo veľmi živo, dusno i rušno. Dusila nová vlna maďarizácie, ktorá potláčajúc každé prejavenie slovenského slova chcela absorbovať všetkých Slovákov. Jej najsilnejší nápor smeroval proti slovenským evanjelikom, proti ich autonómnym slovenským sborom, proti ich školám a ústavom. „Ze všech strán spínají a svorují, až se člověku života odnechtívá. V Prešově berou Slováckům stipendia, proto, že se slovensky učejí; v Levoči nech jen se co slovenského hne, Zayovi náhončí hned vývody dělají, stíhají; v Prešpurku nám jdou Štúra odtisknout..., všechno, všechno je zle; pomeškáme-li,“ bude horšie — takto výstižne naznačil situáciu M. M. Hodža v liste vedúcej osobnosti onej doby biskupovi Jozefymu.*

Hodno pripomenúť, že už predošlého roku (1842) tak bezohľadne narážala perzekúcia proti národným záujmom slovenských evanjelikov, že deputácia ustrojená k panovníkovi nebola vedená funkcionármi Spolku milovníkov (Hamuliakom, Kollárom a Hollým), ako to bolo v pôvodnom pláne, ale išiel biskup Jozefy v sprievode predstaviteľov bratislavskej mládeže, študujúcej na evanj. ústave. Keď nepomáhala ani deputácia, keď pre zámernú mlčanlivosť najvyšších vládnych činiteľov r. 1843 prenasledovania zostrily sa do krajnosti, keď i cenzúra každého spisu na vydanie kládla prekážky takmer nepreklenuteľné, ako ukázalo sa pri vydávaní zábavníka Nitry, prišla v poslednej chvíli napomoc tatranská slovenčina a jej prostredníctvom pri vedení Štúrovom započalo sa totálne hnutie na obranu slovenských národných záujmov.

* Slov. pohľ. 1882, str. 340.

J. M. Hurban v životopise Štúrovom opätovne naznačoval a zdôrazňoval: „nie gramatiku, ale život chceme“. Takto odvetil Štúr i svojmu profesorovi Palkovičovi, za ktorého suploval na ústave v Bratislave. Takto napísal i biskupovi Jozefymu, keď ho presviedčal o potrebe slovenčiny v prvých slovenských novinách: „Noviny výjdou slovensky, ale nelze mi, račtež věřiti, po dlouhém rozmýšlení věc jináče ustrojiti. Chceme-li se my se životem naším i do obce pomalu vtírati a nechceme-li jen v chrámě uzavřeni býti, musíme být duchem i řečí Slováci...“*

Epochálne rozhodnutie Štúrovo za tatranskú slovenčinu vítali nadovšetko jeho vrstovníci Hurban a Hodža a vôbec bratislavská mládež. Začalo sa rečniť a básne písať v tatranskej slovenčine. Vzorom boli liptovskí a turčianski rodáci, zemaná i nezemaná. „Gramatiky nevidali a hovorili rečou poetov a rečníkov, bársktorému národu ku cti slúžiť mohúcich“** poznamenal o nich sám Hurban. Turčianski zemaná, vedení Jurajom Košútom, zaraz na začiatku roku 1843 podpísali žiadosť o povolenie slovenských Národných novín, pričom vyjavili i želanie ako požiadavku, že noviny budú písané v slovenskom nárečí.*** Pre túto zásluhu II. ročník Nitry venovaný bol Jurajovi Košútovi, ináč strýkovi pomaďarčeného Ludovíta Košúta, ktorý stal si na čelo hnutia maďarského. Týchto 148 zemianskych podpisov pomáhal získať pre Štúra i básnik Ján Kollár.

Ján Francisci, jeden z vedúcich mládeže v Bratislave už v januári 1843 bojovnou rečou zalarmoval mladíkov do akcie za slovenčinu tatranskú. Vo februári 1843 písal Daxnerovi v slovenčine takejto: „Radost, kterou sťe wi nám všeckím Vášim slowenskím listom zpousobiu, Vám chcem winahradit s tou novinou, že sa wec naša zo dňa na deň zmáhá a wiacej zastáwateľou nachádzia... všeci, kteríkolwesk Slowanstwo dobre ponímaju... , snami jednako mislia i cítia. Pán Boh nám len pomáhaj w našom šlechetnom precewzatiu a... naše Tatri budú novou swätou zemou, do ktorej Slowaňia zbožnie púte wykonáwaf budú.“***

Tatranská slovenčina rozpálila, roznieťila útle srdcia bratislavskej mládeže a od r. 1843 až po r. 1847 každý usiloval sa plamennými básňami vyjadriť svoje city národné i súkromné.

* Slov. pohľ., 1882, str. 561.

** Slov. pohľ., 1882, str. 543.

*** Slov. pohľ., 1882, str. 129.

**** Dr. Milan Hodža: Česko-slovenský rozkol 1920, str. 145—146.

Nielen Janko Matúška zahrnel (nad Tatrou, nad ktorou sa blýska . . .), nielen Sládkovič zaspieval o svojej Maríne, nielen Samo Chalupka a Janko Král burcovali básňami, ale verše písali i Francisci i všetci; každý básnil a rečnil v prepeknej slovenčine tatranskej.

Veľké rozhodnutie o tatranskej slovenčine padlo na fare v Hlbokom, kde sišli sa u farára Hurbana — Štúr a Hodža . . .; rozhodnutie spečatené bolo na dobrovodsej fare u básnika Jána Hollého. „Vtedy sme i my spoločný výlet podnikli k majstrovi poetov slovenských, k Hollému na Dobrú Vodu, cieľom vzdania mu úcty osobnej a podania mu výkladu úchyľky svojej od jeho spôsobu písania v podrečí trnavskom a rozvinutia pred ním dôvodov svojich za centrálnu, čisté slovenské nárečie. Tam sme boli od pána domu, priateľa mladosti Hollého verného, dekana Lackoviča, pohostinne prijatí, a od barda starého, postavy vznešenej, vysokej, veľkých svetlých očí, vlasov strieborných, od Jána Hollého zľúbaní a slzami radosti uvítaní. On nielen nič nemal proti čistej slovenčine, ale práve vyhovárал sa, že za jeho časov nebolo možnosti na Slovensku inú slovenčinou knihy písať, ako tou, v ktorej už nebohý priateľ jeho, Bernolák, bol gramatiku spísal. „Aj, povedá, moje metrum dalo sa výborne v tejto reči užiť. Už tie národné piesne najkrajšie znejú v tej hornoslovenskej reči.“ To bol náhľad Hollého, s ktorým, rozumie sa, my úplne súhlasili. Hollý nám dal požehnanie svoje k dielam vtedy umieneným.“*

Spojovanie národa začalo sa veľkorysým podujatím Antona Bernoláka v Slovenskom učnom tovarištvu prostredníctvom spisovnej slovenčiny, zvanej i „ber noláčinou“. Avšak slovenskí rodáci (obidvoch konfesí) i mimo kostola takmer napospol držali sa posvätnej reči kostolnej. Po stopách Bernolákových úspešne pokračoval Martin Hamuliak v Spolku milovníkov reči a literatúry slovenskej prostredníctvom „ber noláčiny“, obnovenej a opravenej, pričom v úradnom orgáne Spolku milovníkov v zábavníku Zora pripustené boli i príspevky v biblickej reči, najmä od Jána Kollára ako predsedu Spolku milovníkov. Pravda, i Ján Kollár preslávil sa veľkolepým dielom pre tatranskú slovenčinu, a to Národnými spievankami vo dvoch sväzkoch, ktoré ako kolektívne dielo obi-

* Slov. pohľ. 1882, str. 557. Tento citát je jedným z najväznejších a najvzácnejších dokladov na poli sjednocovania národa. S jazykovednej stránky má hodnotu inú; na ňu posvieti druhá (jazykovedná) časť tejto rozprávy, ktorá vyjde v niektorom odbornom časopise.

dvoch táborov slovenských vyšlo z redakcie Jána Kollára; týmto dielom predstavil sa národu i Spolok milovníkov (1834). Avšak od sľubných začiatkov v Národných spievankách a Zorách ďalej nepohlo sa na poli sjednocovania.

Hlásali jednotu a chceli ju zaslúžiť veteráni J. Holly, J. Kollár, J. P. Šafárik, M. Hamuliak, avšak hatení i pätení i pre veľkou silou posvätnéj tradície stelesniť jej nemohli a nevedeli. Národnú jednotu zrealizovať mohla len pružná mládež na čele s takým prenikavým géniom, akým bol Ludovít Štúr. Čo nemohly uskutočniť stolaťia a čo nemohla dosiahnuť ani povedomá a zámerná činnosť bernolákovcov a hamuliakovcov, razom zrodilo sa r. 1843 epochálnym rozhodnutím štúrovskej družiny. A keď zpočiatku mohlo sa pozerať na tatranskú slovenčinu (na štúrovčinu) ako na pokračovateľku posvätnéj reči biblickej, ktorá patrí len jednej časti národa, jednako po niekoľkých rokoch a po malých formálnych zmenách stala sa majetkom celého národa. Hej, od r. 1843 slovenský národ ako znovazrodený jednotne a svorne dáva sa do boja za tú našu slovenčinu a za všetko, čo súvisí so slovenčinou. V tomto smysle vítal Hamuliak zpravu bratislavskej mládeže, adresovanú predsedovi Spolku milovníkov J. Kollárovi, na ktorú Martin Hamuliak v liste na Jána Kollára reagoval nasledovne: „List, ktorí Jim Učenci prešporskí luteránski písali, Wďační mi je proto, že sa od Češtini odlúčiť sľubugú... Ostatne, gestli ráčá dowoliť, List tenže Učencow, vlastnú ruku Pána, Štúra podpísaní, u seba zadržím gako Zálöh daného Slubu, že sa k opravďiweg Matce nawrátíli, a to Skutkom dokážu.“*

Za veľkým skutkom navrátenia k „opravďivej Matke“ rozvila sa nevídaná predtým horlivosť a činnosť v celonárodných podujatiach: v Spolkoch miernosti, v Nedelňých školách, v Spolku Tatríne, v Slovenských národných novinách, v Orle tatranskom, v Slovenských pohľadoch, v deputáciách, v školstve, v administrácii, v prvých slovenských vojenských výpravách na obranu národa, v prvých národných shromaždeniach v Čachticiach a Lipt. Sv. Mikuláši a pod. J. Vlček zaznamenal: „Čo nepodarilo sa dosiaľ žiadnemu literárnemu skutku na Slovensku, to spravila slovenčina. Všetko sa pohýbalo. I náruživosti sa rozputnaly síce a zrástla nemilobohu veľká polemická literatúra (Hlasové a obrana proti nim); no zkršol i rezký život a rozvily sa najkrajšie kvety našej poezie.“* Hej, epochálnemu rozhodnutiu Štúra a jeho družiny ďakujeme, že od

* Škultéty, Sto dvadsaťpäť rokov... 1920, str. 110.

r. 1843 na Slovensku každé hnutie bolo totálne, i na poli kultúrnom, sociálnom a hospodárskom; hej, i v samých konfesiách a ich ustanovizniach (Spolok sv. Vojtecha, spolok Transcius) neprestáva stúpať stránka národná, presiakujúc takto skrz-naskrz duchom tohoročných jubilárnych osláv v útroby všetkých složíek slovenského národa.

Slávny lingvista Ludovít Novák spomínajúc na prvý pomník, Štúrovi postavený v Bánovciach n/Bebr., výstižne poznamenal: „Bez Štúra niet slovenského národa.“

I touto storočnicou stavia sa nehynúci pomník Ludovítovi Štúrovi — ako otcovi slovenského národa, ako hlavnému tvorcovi slovenského nacionalizmu a slovenskej rodiny, ako realizátorovi slovenskej národnej jednoty a totálneho hnutia na každom poli podľa hesla: Za tú našu slovenčinu! — čo vylúdené bolo len epochálnym rozhodnutím Štúrovým pred sto rokmi.

K sedemdesiatke nášho jubilanta.

Do konca šk. roku 1941/42 katechéti obidvoch vyznaní boli veteránmi v profesorskom sbore tunajšej UA. Veteránmi v najkrajšom slova smysle, keďže majú za sebou prácu staťtočne vykonanú a keďže i pri vysokom veku neprestávajú prejavovať sa vzornými skutkami vysokej kvality.

V šk. roku 1942/43 jeden z našich veľadôstojných veteránov vypriahol, opustivši našu školu ako jubilant sedemdesiatročný, po dvadsaťročnom požehnanom účinkovaní na tunajšej Učiteľskej akadémii.

Jeho odchod nie je úplný, je len čiastočný. Opúšťa len našu UA, aby tým intenzívnejšie mohol venovať sa svojim povinnostiam v cirkevnej administratíve — ako dekan a č. kanonik na rozsiahlej oblasti, v pastorácii — ako farár v Háji, D. Štubni a Štub. Tepliciach, vo vyučovaní náboženstva — ako katechéta v miestnych školách ľudových a na meštianskej škole. Ešte stále ostáva mu toľký obor pôsobnosti, ktorý vyžaduje človeka celého, s pracovitosťou a energiou nadpriemernou... A náš *Jubilant Vdp. Ján Stiffel*, hoci sedemdesiatročný, okrem naznačenej činnosti pôsobil i ako profesor-katechéta na tunajšej UA. Vedený hlasom rozumu, neprepínať síl v úctyhodnom veku sedemdesiatnika, odpútava sa od tunajšej UA, na ktorej jeho vysoká učenosť a spôsob vyučovania robila česť a konkurenciu i najlepším katechétom vo veľ mestách. I keď je ľúto, že ho strácame ako profesora-katechétu, jednako je i útechou, že ďalej ostáva pre tunajšiu mládež slova božieho kazateľom a duchovným vodcom miestnych kostolov. A tie kázne?! Majstrovské, pútavé, súce pre ľudí školených i viacej, i menej, tak pre vysokoškolákov ako pre stredoškolákov, ako pre každého, povzbudzujúce kresťana a neodpuďujúce ani nekresťana.

UA v Štubn. Tepliciach za svojho 31-ročného trvania konečne môže sa pochváliť i so svojím penzistom, prvým penzistom... Ani nie 60-ročným, ale 70-ročným. A to takým sedemdesiatnikom, u ktorého prekvitá i zdravie, u ktorého i da-

lej rozvíja sa blahodarná činnosť verejného činiteľa s plným elánom, u ktorého výslužba (penzia) je len ďalšia služba pre verejnosť a pre našu školu. Takýto penzista vyrásť môže len na zdravom vzduchu a pri liečivej vode v Štubn. Tepliciach. Takémuto vzornému penzistovi zo srdca ide naše blahoželanie: Ad multos annos! T. j. na mnogaja lieta. Teda ešte na mnoho ďalších rokov!

Dr. Ferdinand Šteliar,
riaditeľ UA.

A) Profesorský sbor.

I. ZMENY.

a) Zo sboru vystúpili :

1. *M. Tandlerová*, doč. št. prof., od 1. sept. 1942 pridelená na št. slov. gymn. v Tisovci.

2. *J. Daxner*, supl. cv. uč., od 1. septembra 1942 na svojom pôvodnom pôsobíšti na UA v B. Bystrici.

3. *I. Feješová*, prid. št. uč., od 1. septembra 1942 na svojom pôvodnom pôsobíšti na Št. slov. mešt. škole v Chynoranoch.

4. *Ján Stiffel*, katechéta ako sedemdesiatročný jubilant.

b) Dovoľenú mal :

Martin Redecha, št. prof., vyučujúc v šk. roku 1942/43 na Evanjelickej dištriktuálnej slov. UA v B. Štiavnici.

c) Do sboru vstúpili :

1. *Juraj Cíger*, doč. št. prof., zo Št. slov. UA v Bratislave.

2. *Kl. Bónová-Sochorková*, doč. št. prof., zo Št. slov. gymn. v Prievidzi.

3. *Milina Juríčková* ako supl. cv. uč. vrátila sa na cvičnú školu tunajšej UA.

II. STAV NA KONCI ŠK. ROKU.

1. *Dr. Ferdinand Šteliar*, riaditeľ UA, riaditeľ Internátu, správca zbierky pre M, F a Ch; učil M v IV₂, F v III₂, IV₂, D v II₂, III₂, Px₂, spolu 12 hodín.

2. *Klementína Bónová-Sochorková*, doč. št. prof., spr. knižnice žiackej, triedna prof. I r., pedagogická dozorkyňa v Internáte; učila S v IV₅, N v I₃, II₃, III₃, IV₂, spolu 16 hodín.

3. *Juraj Brtka*, supl. cv. uč., odbor I.; učil v I. tr. cv. školy 18 hodín, Px₂, Pd v III₂, D v IV₂, rýchlopis 2 hod., spolu 26 h.

4. *Juraj Cíger*, doč. št. prof., spr. knižnice profesorskej; učil S v I₅, II₄, III₃, Pd v II₂, IV₃, spolu 17 hodín.

5. *Vladimír Hořínek*, št. prof. § 70. PZ, spr. sbierky pre hudbu a spev, triedny prof. III. r.; učil Sp I₂, II₂, III₂, IV₂, H I₂+₂+₂, II₁+₁+₁, III₂+₂+₂, IV₁+₁, Kl I₁+₁+₁, II₁+₁+₁, III₁+₁+₁, spolu 34 hod.

6. *Štefan Hríbik*, katechéta pre Nb rk. učil Nb I+III₂, II₂, IV₂, na cv. škole 2, spolu 8 hodín.

7. *Mária Jančovičová*, výp. uč., správkyňa pre sbierku Rpž a varenia, vychovávateľka v Internáte; učila Rpž v I₄, II₂, na cv. šk. 3. hod., varenie v IV₃, spolu 12 hodín.

8. *Milina Juríčková*, supl. cv. učiteľka, správkyňa pre sbierku cv. školy; učila v 2. tr. cv. školy 24 hod., Px₂, spolu 26 hod.

9. *Ján Nemčík*, prid. št. uč., odbor II., správca sbierky P, triedny prof. II. r.; učil M v I₄, II₃, III₂, F v II₂, P v II₂, III₂, IV₁, Ch v I₃, spolu 19 hodín.

10. *Pavol Šolc*, katechéta pre Nb. ev. a. v.; učil Nb v I+II₂, III₂, IV₂, na cv. škole 2, spolu 8 hodín.

11. *Mojmír Vlkoláček*, supl. št. prof., správca sbierky DZ, K, T a Rpv, triedny prof. IV. r.; učil Z II₂, III₂, IV₂, K v I₄, II₂, III₂, IV₂, T v I₂, II₂, III₂, IV₂, Rpv v IV₁, spolu 25 hodín.

Školskí zamestnanci:

1. *Dušan Lichner*, def. zriadenec, školník.
2. *Zuzana Frnová*, výpomocná sila, upratovačka; od 1. III. 1943 *Mária Fóbllová*.
3. *Andrej Šimko*, výpomocná sila, kurič.

B) Kronika.

ŠKOLSKÁ PRÁCA VNÚTORNÁ.

a) Prijímacie skúšky:

Prijímacie skúšky do I. ročníka boli 25. júna 1942. Prihlásilo sa 43 žiakov, skúškam podrobilo sa 38, prijatých bolo 27. Na dodatočných prijímacích skúškach v septembri 1942 prijatá bola ešte jedna žiačka, čím celkový počet prijatých vzrástol na 28, avšak z nich nastúpilo v septembri 1942 len 24 žiakov.

Prijímacie skúšky do vyšších ročníkov v tomto šk. roku neboly povolené.

Skúšky dodatočné a opravné boly 1. a 2. septembra 1942.

b) Priebeh vyučovania:

1. So stránky organizačnej.

Podľa nového štatútu o učiteľských akadémiách vyučovalo sa v tomto šk. roku už vo všetkých ročníkoch, okrem ročníka najvyššieho (IV. r.), v ktorom platné sú predpisy učiteľského ústavu.

Tohoto šk. roku UA stala sa čisto dievčenskou školou, žiaci prišli len na skúšky opravné.

Povolené boly sorskupenia a oddelenia predmetov nasledujúce:

Skupiny: Nb rk. I+III, cv. šk. 1+2;

Nb ev. a. v. I+II, cv. šk. 1+2.

Oddelenia: H v každom ročníku tri oddelenia, okrem IV. r., kde sú oddelenia dve;

Kl v každom ročníku tri oddelenia.

Boly povolené nepovinné predmety: varenie v IV. r. v 3 hod. týžd., Rpv v IV. r. 1 hod. týžd., rýchlopis v 2 hod. týžd.

Prvý polrok skončil sa 30. januára 1943, druhý polrok dňa 26. júna 1943.

Do vyučovania rušivo zasahovala vojnová doba; zato boly predĺžené vianočné prázdniny do 6. januára 1943, zato boly uhľové prázdniny od 10. februára do 28. februára 1943, zato šk. rok bol dokončený predčasne 26. júna 1943.

Z uvedených príčin zredukované boly dni riaditeľské a pochodové cvičenia.

2. So stránky písomných prác.

Témy písomných prác z jazyka slovenského.

IV. ročník.

1. Slovenská literatúra v matičných rokoch.

(Podľa školských výkladov.)

2. a) Mój pomer k literatúre.

(Rozprava.)

Študujúca mládež a národ.

(Úvaha.)

3. a) „Ó, mojej matky reč je krásota, je milota, je rozkoš, láska svätá, ...“

(Rozprava na motto Hviezdoslavovej básne.)

- b) Tuberkulóza — slovo, vzbudzujúce pocit desu.
(Rozprava.)
4. Týždeň slovenskej tlače.
(Reč k obecnstvu.)
5. a) Slováci v zahraničí.
(Dejepisná rozprava.)
- b) „Keby sme nemali chýb, nepozorovali by sme ich s takou radosťou na iných.“ (La Rochefoucauld.)
(Výklad.)
6. Výchova v slovenskej rodine. (Úvaha.)
7. a) Hviezdoslav: Z Dozvukov I.
„Nie, slovenského darmo od poetu
žiadate čisté zvuky varyta,
bez sváru dňa a rmutu bez prímetu,
z nichž krása dúhou z rosy zasvitá.
Umenie také pod nebom sa rodí,
kde priazeň pohôd je mu k pomoci,
do mračien slnko denne nezachodí,
hej, slobody, kde zlaté zrejú plody,
pych panský nepeleší, nestanú otroci...“
(Výklad básne.)
- b) Moje plány do budúcnosti.
(Úvaha.) Domáce úlohy 2, 4, 7.
8. Maturitná písomka.

Témy písomných prác z jazyka nemeckého.

III. r.

1. Meine Reise nach Štubnianske Teplice. (Nach der Konversation.)
2. Bürgers „Lenore“. (Nach der Literatur.)
3. Der Fuchs und der Storch. (Nach einer vorgelesenen Fabel.)
4. Die Vorstellung im Theater beginnt. (Freie Wiedergabe.)
5. Schillers Leben und Schaffen. (Charakteristik.)
6. Das Zeitalter der Romantik in der Literatur. (Nach der Literatur.)

IV. r.

1. Im Schuhgeschäfte. (Übersetzung.)
2. Der Taugenichts in Wien. (Nacherzählung.)
3. Der Fuchs und die Trauben. (Nach einer vorgelesenen Fabel.)
4. Das Drama im Mittelalter. (Nach der Literatur.)
5. Das alte Volksbuch: Dr. Johannes Faust. (Freie Wiedergabe.)
6. Eine lustige Geschichte aus meinem Leben. (Erzählung.)

c) Maturity.

1. Jesenné obdobie 1942.

Ústne skúšky dospelosti v jesennom období boli 28. IX. 1942 za predsedníctva Dr. Ferdinanda Šteliara, doč. riad. Št. slov. dievč. UA v Štubn. Tepliciach.

Za dospelých boli vyhlásení: č. 78 Viola Longauerová, 79 Valéria Brosmanová, 80 Anna Polerecká, 81 Zuzana Rešetárová, 82 Margita Šimková, 83 Elena Veselá, ext. b 84 Július Vígľaský, 85 Eugen Kikuš, 86 Jozef Kráľ, 87 Jozef Petrovič, 88 Terézia Danáková, ext. a.

Celkový výsledok skúšok dospelosti v letnom a v jesennom období 1942:

	Riadni žiaci		Externisti:					
			a) abiturienti U. A. nostrif. sk.		b) abiturienti str. škôl			
	chl.	d.	chl.	d.	chl.	d.	chl.	n.
Prihlásili sa na skúšku	38	48	—	1	0	1	38	50
Obstáli s vyznamenaním	3	5	—	—	—	—	3	5
Obstáli	35	43	—	1	0	1	35	45
Reprobovaní alebo nepripustení na sk.	0	0	—	—	0	0	0	0

2. Letné obdobie 1943.

Písomné a predbežné skúšky dospelosti boli 7. a 8. apríla 1943; účasť 43 kandidátok.

Témy písomných prác:

Z jazyka slovenského:

1. Slovenské ženy ako strážkyne národnej kultúry. (Literárna rozprava.)
2. Rázus: Citát: „Sladkosť domova nie je v pohodlí, ani v hojnosti, ale v tej tajomnej hudbe srdca, čo náležia sebe.“ (Výklad s úvahou.)
3. Slovenské povstanie r. 1848/49. (Dejepisná rozprava.)

Prvú tému pracovalo 29 kandidátok, druhú tému 5 kandidátok, tretiu tému 9 kandidátok.

Z pedagogiky:

1. Pedagogický ideál našej doby a jeho vývin. (Rozprava.)
2. Duševne poruchy detí a preventívna výchovná starostlivosť. (Rozprava.)
3. Čiňná škola, jej ideál a metódy. (Rozprava.)

Ústne skúšky dospelosti konali sa v dňoch 24.—28. mája 1943 za predsedníctva riaditeľa Ev. dištr. slov. UA v B. Štiavnici Cyrila Chorváta.

Vysvedčenie dospelosti nadobudly:

1. Viktória Abelovská, 2. Margita Andelová, 3. Anna Buchánová, 4. Anna Bunčová, 5. Klára Ciburová, 6. Mária Dom-

ková, 7. Mária (Dorocáková)-Čáčková, 8. Anna Dubovcová, 9. Mária Dubovcová, 10. Božena Feriancová, 11. Edita Goldová, 12. Mária Goldová, 13. Jozefa Golianová, 14. Gabriela Gubrianska, 15. Mária Janáčová, 16. Kornélia Janotková, 17. Anna Knapková, 18. Anna Kokavcová, 19. Mária Kozová, 20. Božena Kráľová, 21. Vlastimila Kršiaková, 22. Anna Lepiešová, 23. Marta Lincény, 24. Lýdia Longauerová, 25. Marta Makovická, 26. Ludmila Medvecká, 27. Mária Palčeková, 28. Magdalena Richweiszová, 29. Margita Sazovská, 30. Mária Seneši, 31. Mária Sirotiaková, 32. Marta Smáliková, 33. Zuzana Šovcová, 34. Margita Trgová, 35. Elena Veselá, 36. Božena Weisenbacherová, 37. Božena Wolná, 38. Anna Záni, 39. Elena Žiaková.

Vyznamenané: č. 5, 9, 11, 12, 16, 17, 20, 22, 24, 34, 36, 38, 39.

d) V ý r o č n é s k ú š k y.

Pre IV. ročník v dňoch 10.—15. mája 1943; pre ostatné ročníky v dňoch 15.—19. júna 1943.

e) Ú r a d n é n á v š t e v y.

1. *Karol Hlučil*, odborný inšpektor MŠNO pre MF, vykonal odbornú inšpekciu 22. a 23. októbra 1942, hospitujúc na hodinách oboch predmetov.

2. *Viliam Lenčo*, vládny radca, ústr. inšp. MŠNO a odborný inšpektor pre P a Ch, vykonal odbornú inšpekciu 7. a 10. apríla 1943 na všetkých hodinách uvedených predmetov.

3. *Eduard Adamko*, odborný inšpektor MŠNO pre T, dňa 12. mája 1943.

4. *Eudovít Vaníček*, odborný inšpektor MŠNO pre K, v dňoch 19. a 20. mája 1943.

5. *Michal Madera*, cirk. dozorca pre Nb. ev. a. v., dňa 20. mája 1943.

f) V ý c h o v a n á b o ž e n s k o - m r a v n á.

Bohoslužby boli každú nedeľu a sviatok v dobe od 10.—12. hod. Na nich žiactvo nielen spievalo, ale niekedy i hrou na organe doprevádzalo spev.

Duchovné cvičenia veľkonočné boli v dňoch 15. a 16. apríla 1943 pod vedením katechétov P. Šolca a Št. Hríbika. Skončili sa spoveďou a prijímaním všetkého žiactva.

Výchove nábožensko-mravnjej výdatne prispievali i členovia prof. sboru, ktorí spolu so žiactvom zúčastňovali sa na náboženských úkonoch.

g) Výchova telesná.

1. Školské hry.

Riadne hodiny telesnej výchovy doplňovali sa pravidelnými školskými hrami. V letných mesiacoch bývaly na ihrisku UA a pestoval sa najmä volejbal a ľahká atletika. Pre nedostatok obuvi žiactvo nemohlo sa venovať zimnému športu, a to ani na domácom klzišti ani na okolitých zasnežených horách. Vo voľných hodinách pestoval sa pingpong.

Proti úrazom ako i proti následkom zákonitej povinnosti ručenia UA bola poistená u Poistujúcej účastinnej spoločnosti Tatra (bývalá Slávia).

2. Pochodové cvičenia a branná výchova.

V terajšej dobe vojnovej obmedzily sa pochodové cvičenia, spolu boli len štyri.

22. sept. 1942 v Rakšianskej doline; cestou zastavili sme sa pri pomníku na rodnom dome M. M. Hodžu v Rakši, kde o význame národného buditeľa hovoril riaditeľ Dr. Ferdinand Šteľiar.

2. okt. 1942 na Čremošnianskych lazoch. Pochod horským terénom a orientácia v prírode.

21. decembra 1942 pochodovanie v chladnom počasí smerom na Čepčín; cestou žiactvo poklonilo sa pamiatke spisovateľa Izidora Žiaka-Somolického vo Svätom Michale rečou prof. Juraja Cígra.

31. mája 1943 pochod k diluviálnej jaskyni v D. Tufni.

Brannej výchove slúžilo i opravovanie protiletckého úkrytu, poplachové cvičenia a odberanie časopisu Poplach.

3. Zdravotný stav žiactva.

Zdravotný stav žiactva bol málo uspokojivý, keďže epidemické choroby neobišly ani žiactva tunajšej UA; spála čiže šarlach vyskytol sa v troch prípadoch, hnisavá angína u 12 žiačok. Zjavily sa i iné vážne choroby, a to: operácia slepého čreva (1 prípad), zápal podhrudnice a pľúcny katar (3), nervy (1), ľadviny (1).

Boly i dva smrtné prípady, ale len u žiačok, ktoré už prestaly študovať na tunajšej UA, a to: *Mária Húsová*, ktorá len zapísaná bola do UA, ale nenavštevovala jej; *Viola Longauerová*, bývalá maturantka. Ich pamiatku žiactvo uctilo účasťou na pohrebe, spomienkou v Samovzdel. krúžku.

Prehliadku očí, zubov a dýchacích orgánov vo všetkých postupných ročníkoch cv. školy vykonal miestny lekár Dr. P.

Frašťacký. Ročníky UA byly na röntgenovej prehliadke v Turč. Sv. Martine u prednostu dispenzára Dr. Eudovíta Izáka, a to 31. marca 1943 a 1. IV. 1943.

h) *Školský rozhlas.*

Každú stredú jeden ročník UA zapojil sa do poslúchania školského rozhlasu, a to v hudobnej dvorane pod dozorom profesora Vladimíra Hořínka.

ch) *Školfilm.*

Tohoto roku 1943 započalo sa s premietaním úzkych filmov, dodávaných ústredím Školfilmu pod vedením riaditeľa Dr. Ferdinanda Šteliara. Predstavení bolo päť. V každom raze premietalo sa nielen pre žiactvo UA, ale i pre obecnosť a pre žiactvo okolitých škôl: v Háji, vo Vieske, v Dolnej Štubni, v Diviakoch, vo Svätom Michale a Štubn. Tepliciach (mešt. škola). Pri premietaní dozor má na starosti prof. J. Nemčík, aparátom narába filmový operatér školník Dušan Lichner.

II. ŠKOLSKÁ PRÁCA VONKAJŠIA.

a) Slávnosti, akadémie.

1. *Veni Sancte* bolo dňa 4. septembra 1942 v prítomnosti všetkého žiactva a prof. sboru v obidvoch kostoloch Hája. Po slávnostných bohoslužbách úvodná oslava: št. hymna, reč prez. šéfa MŠNO A. Mišíka, recitácia A. Knapkovej a E. Žiakovej, preslov riaditeľa UA a národná pieseň *Po nábreží, koník beží* . . .

2. *Soznamovací večierok HM* 19. X. 1942 spolu s rozlúčkovým večierkom žiactva na tému: „Deva naposledy medzi devami“. Na programe sborové spevy žiakov a príležitostné reči A. Záni a O. Šteliarovej; na konci poučenie a prejavenie riaditeľa UA.

3. *Slávnostná akadémia HM* na počesť tretieho výročia voľby prezidenta Slovenskej republiky Dr. J. Tisu, a to 23. X. 1942 pre mládež, 24. X. 1942 pre obecnosť. Na programe sborové spevy (Vlad. Hořínek), národné tance (J. Nemčík), klavírové sólo E. Goldová, slávnostná reč riaditeľa UA; prehovoril i okresný vodca HM školdozorca J. Bojmír.

5. *Mikulášska besiedka* 5. XII. 1942, usporiadaná II. r. UA pod vedením prof. J. Nemčíka a Vl. Hořínka.

4. *Stužkový večierok* IV. ročníka 22. XI. 1942 s rečami triedneho profesora M. Vlkolačka a riaditeľa UA.

5. *Vianočná besiedka* Samovzdel. krúžku 18. XII. 1942 pod

vedením prof. J. Brťku a Vl. Hoříinka v prospech Rodičovského sdruzenia a Podporného spolku.

7. *Prvé predstavenia Školfilmu* 8.—11. I. 1943: Mliečne výrobky, Zoologická záhrada a vianočná groteska.

8. *Slávnostný večierok* na počesť 75. narodenín spisovateľky Timravy, usporiadaný Samovzdel. krúžkom. Vedúci prof. J. Brťka nacvičil i divadelný kus „Páva“. Bolo to 23. I. 1943.

9. *Druhé predstavenie Školfilmu* 22.—25. I. 1943: A. Hlinka, Slovenský raj, Autostrády a groteska Holandský syr.

10. *Týždeň propagácie slovenskej tlače*. Výstavku slovenských kníh usporiadal prof. J. Brťka. Podujatie vyvrcholilo 26. a 29. I. 1943, keď pre žiactvo a potom pre obecnosť povedal poučnú reč riaditeľ UA.

Dňa 29. I. 1934 bolo i slávnostné valné zhromaždenie Rodičovského sdruzenia a Podporného spolku s besiedkou slovenských piesní (Vl. Hořínek).

11. *Tretie predstavenia Školfilmu* 20.—22. II. 1934:

12. *Oslava štátnej samostatnosti* dňa 13. marca 1943:

a) Bohoslužby.

b) Program z rozhlasu s rečou p. ministra J. Siváka.

c) Domáci program:

I. Št. hymna.

II. Preslov doč. prof. Kl. Bónovej-Sochorkovej.

III. Slovenská modlitba od V. Beniáka. A. Bukovská.

IV. Zaklínam od Žarnova. A. Knapková.

V. Bože, čos' ráčil. Sbor. (Vl. Hořínek).

VI. Hold štátnej zástave.

Na oslave pre obecnosť dňa 14. marca 1943 program bol doplnený rečou prof. J. Nemčíka a recitáciou M. Trgovej.

13. *Štvrté predstavenie Školfilmu* v dňoch 19.—22. III. 1943.

14. *Pietná oslava spisovateľky Terézie Vansovej* (a spomienka na E. Brestenskú a skladateľa Rachmanina) dňa 4. IV. 1943 v rámci MOMS so základnou rečou riad. UA. Program vyplnený žiactvom UA. Doplnila ho reč pi. ministrovej E. Vančovej z Turč. Sv. Martina.

15. *Piate a posledné predstavenie Školfilmu* v dňoch 3.—5. IV. 1943.

16. *Na 24. výročie* tragickej smrti národného bohatiera

gen. Dr. M. R. Štefánika dňa 4. mája 1943 pietná spomienka v škole bola s týmto programom:

- a) Št. hymna.
- b) Recitácie žiakov cvičnej školy E. Jamriškovej O. Vaňovej, I. Šabovej a J. Kováča.
- c) Hrdinovi od R. Brtáňa. M. Trgová.
- d) Čajkovskij: Sneženky. Na klavíri L. Hořínková.
- e) Slávnostná reč prof. Juraja Cígra.
- f) Ignátievič: Hojže Bože. Spevokol. Prof. Vl. Hořínek.
- g) Pozdrav mŕtvemu od Gregorca. O. Sýkorová.
- h) Kto za pravdu horí. Spevokol.

Spomienka mimo školy bola 2. mája 1943.

17. Na výročie štúrovského hnutia v Kláštore p. Zn. byly celoštátne recitačné preteky vysokej úrovne. Za UA zúčastnily sa najlepšie recitátorky (M. Trgová s básňou Agar od Hviezdoslava, A. Knapková s Listom Tatiány Oneginovi od Puškina a O. Sýkorová básňou od Žarnova); prvá z nich umiestila sa na 14. mieste. Na pretekoch prítomný bol i riad. 9. V. 1943.

18. Večer slovenskej piesne 16. mája 1943 s programom žiactva tunajšej UA pod vedením prof. V. Hořínka. Príležitostná reč prof. J. Cígra. Rečou riad. UA večierok bol doplnený oslavou štúrovskej storočnice (1843—1943). Organizátor prof. J. Nemčík.

19. Sviatok slovenskej rodiny pripomínaný bol slávnostným programom cvičnej školy 30. V. 1943 a UA 31. V. 1943.

20. Deň slovenskej prírody oslávený bol na pochodovom cvičení 21. VI. 43.

21. Na záverečnej oslave dňa 26. júna 1943 po bohoslužbách v rámci reči riad. UA knihami Rodičovského združenia obdarované byly žiačky IV. ročníka:

Elena Žiaková za vynikajúce výkony v slovenčine a i.

Margita Trgová za vynikajúce výkony v dramatickom umení, v spoločenskom vystupovaní a v praxi.

Anna Záni za vynikajúce výkony v spoločenskom vystupovaní, v hre na husliach.

Edita Goldová za vynikajúce výkony v matematike a v hre na klavíri.

Lýdia Lóngauerová za vynikajúce výkony v literatúre a prírodopise.

Ciburová a Medvecká za vynikajúce výk. v poézii a literatúre.

Anna Lepiešová, Gabriela Gubrianska a A. Kokavcová za vynikajúce výkony v poľnom hospodárstve.

Zora Janotková za vynikajúce výkony vo včelárstve a spoloč. vystupovaní.

Anna Knapková za vynikajúce výkony v deklamácii a vôbec v interpretácii básní.

Zuzana Šovcová za vynikajúce výkony v speve.

Božena Kráľová za vynikajúce výkony v speve a nakupovaní.

Vlasta Kršiaková za vynikajúce výkony v matematike a vedách prírodných.

Andelová a Buchanová za vynikajúce výkony vo varení.

Božena Belopotocká-Weissenbacherová za vynikajúce výkony v matematike a Rpž.

Mária Dubovcová za vynikajúce výkony v kreslení.

Mária Goldová za vynikajúce výkony v kvetinárstve.

Marta Makovická za vynikajúce výkony v praxi na cvičnej škole.

Zo žiáčok iných ročníkov odmenené boli:

V I. r. Bukovská, Cavarová, Gilanová, Kordíková, Ujacká;

v II. r. Končeková, Marková.

v III. r. Halušková, Hořinková, Hudíková, Sirotková, Skúpa, Sýkorová.

b) Prednášky, kurzy.

1. Dňa 30. X. 1942 v predvečer Medzinárodného dňa sporivosti bolo dané primerané poučenie všetkým ročníkom UA.

2. Poučenie o poriadku a čistote dňa 13. XI. 1942. Prednáška riad. UA pre mládež HM.

3. Prednáška o židobolševizme. V rámci HG. Škôldozorca Ján Bojmír.

4. Dňa 6. III. 1943 prednáška referenta št. osv. služby Štefana Horu na tému: „Tradícia, problémy, prostriedky a služby osvetovej práce.“

5. Dňa 12. III. 1943 o turistike na Slovensku prednášal tajomník odboru KSTL na Vrútkach Št. Tóth, pričom premietal filmový operatér K. Štancel.

6. Kurz jazyka nemeckého v rámci MOMS od 19. III. 1943 do 15. V. 1943 pod vedením prof. Bónovej-Sochorkovej.

7. Kurz jazyka ruského v rámci MOMS od 19. III. do 15. V. 1943 pod vedením prof. Juraja Cígra.

8. Kurz štepenia-vrúbkovania 22. V. 1943 pod vedením Ing. Lad. Krysla, riad. št. vyš. hosp. šk. v T. Sv. Martine; účasť žiáčok z I. a IV. ročníka, ktoré potom samy štepily.

PIEŠTANY-LIEČEBNÉ KÚPELE

Symbolický znak
piešťanských liečivých prameňov.

Kúpele Piešťany

ležia v úrodnej rovine dolného Považia, v nadmorskej výške 162 m, pod Inoveckými horami. V našom prírodnom bohatstve medzi teplými, sírnatými žriedlami majú významné miesto a sú najznámejšími svetovými kúpeľmi pre reumatikov, klenotom slovenského kúpeľníctva. Navštevovali a navštevujú ich bohatí i chudobní, cudzinci a slovenský ľud, aby v nich ozdraveli. Z pôvodnej chatrnej kolónie a z obyčajných kúpacích jám vyrástlo časom veľkolepé kúpeľné stredisko, ktorého liečivosť sa už dávno definitívne ustálila osvedčenou praxou.

Termálne pramene 67° C horúce vyvierajú z hĺbky 1.600 m ako dozvuky niekdajšej sopečnej činnosti. Najvýdatnejšie žriedla sú na Kúpeľnom ostrove medzi hlavným a vedľajším ramenom Váhu. Ostrov má rozlohu 10.000 m².

Z mesta, ktoré má už 15.000 obyvateľov, ide sa na ostrov cez kolonádový a štátny most ponad rieku Váh. Na ostrove sú v stálej činnosti kúpele **Irma, Napoleonské a Pro Patria**, postavené priamo nad prameňmi. Zámožní hostia bývajú v nádhernom hoteli **Thermia Palace**, stredné vrstvy v liečebnom ústave **Pro Patria** a v útulnom **Cyrilovom dvore**.

Kúpele sú otvorené celý rok. **Grand hotel Royal, Kúpeľný hotel** a veľa vil vo veľkom parku poskytuje príjemné a pohodlné ubytovanie.

Pacienti sa kúpavajú v termálnej vode až 42° C teplej, a to v spoločných bazénoch s umelým dnom, čiže zrkadlových a v bahniskách, t. j. v bazénoch s prírodným dnom, do ktorých otvormi termálnych žíl prichádza termálna voda a donáša horúce liečivé bahno.

Okrem toho na lekársky predpis kladie sa chorým na boľavé údy ako aj na celé telo vulkanické bahno vo forme bahenných zábalov. Po zábale odchádzajú chorí pod sprchy, potom zabalení do suchej plachty ležia, aby sa dokonale vypotili. Po tejto procedúre odíde pacient do svojej izby na odpočinok, najmenej na dve hodiny.

Kúpeľnú liečbu doplňujú aj iné pomocné liečebné prostriedky. V Zanderovom ústave, kde je na štyridsať strojov a prístrojov, uvádzajú sa choré kĺby cvičením do normálneho pohybu. Podobne podporuje liečenie elektroliečebné oddelenie, vodoliečba s množstvom spŕch a prúdovou masážou, črevné, uhličité a vaňové kúpele.

V piešťanských kúpeľoch liečia sa choroby, obmedzujúce pohyblivosť údov, a to: **reumatizmus shybov, svalov, nervov a očí**, (i choroby po infekčnej nákaze), **neuralgia, dna (gicht), ischias, následky po úrazoch, zlomeniny, výrony shybov, trhliny šliach a svalov, pochrúmaniny, ploché nohy, trombóza, zápaly žíl a ich následky, ženské choroby, exsudáty, choroby kožné, omrzliny, lišaje, ekzémy, detský reumatizmus, reumatoidy v detstve po šarlachu a po čiernom kašli.**

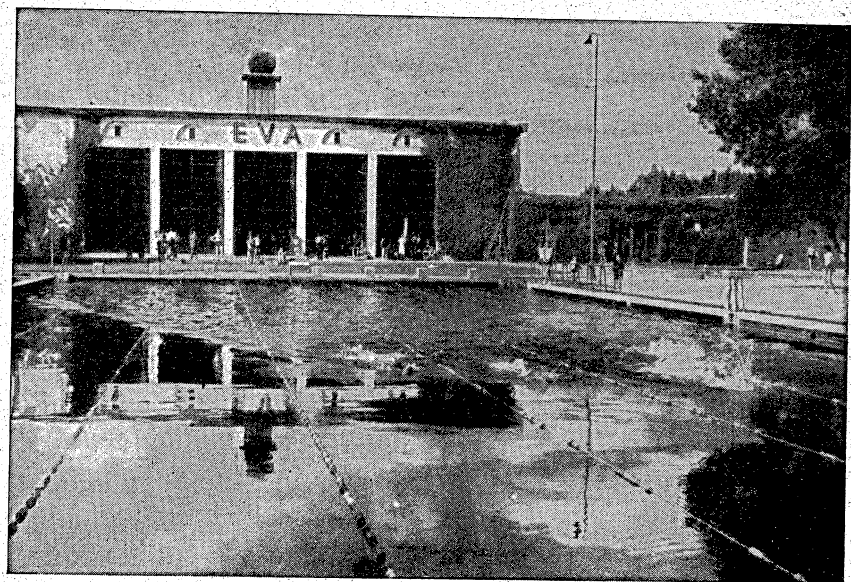
Pre domáce liečenie dodávajú kúpele priamo záujemcom a lekárňam kocky liečivého bahna značky „Pi-Qa“ a praktické hotové bahenné obklady, takzvané „Gamma-Kompresy“ s príslušným návodom.

Sady, starý park s krásnou zoologickou záhradou, cestami a chodníkmi, upravenými na pohodlné prechádzky, okrašľujú okolie. Vo zverinci sa dochovávajú pekné exempláre exotickrej zveriny a zveriny našich hôr. Pre tých, ktorí milujú slnko, vodu a zdravý vzduch, je vo voľnej prírode, na brehu Váhu, termálne **kúpalište „Eva“** s krytou plavárňou a veľkým bazénom, kde sú aj rozličné ihriská, cvičné náradie pre mládež a dospelých. V hlavnej sezóne každodenne účinkuje v hudobnom pavilóne v parku kúpeľný orchester a bývajú tu aj symfonické koncerty. V lete aj v zime je tu dosť príležitosti k rozličným šľachetným zábavám a športom (kino, divadlo, múzeum, čítareň, vychádzky, výstavy, výlety, člnkovanie, plávanie, rybačka, poľovačka, jazda koňmo, tenis, futbal, ľahká atletika, šachy a pod.), ktoré slúžia kúpeľným hostom v čase liečenia a zotavovania na spríjemnenie pobytu.

Všetky informácie podáva Riaditeľstvo štátnych kúpeľov v Piešťanoch.

Výprava slovenských novinárov pri vchode na kolonádový most.

Termálne kúpalisko „Eva“ s otvorenou a krytou plavárňou.

e) Exkurzie.

1. Účasť na pohrebe spisovateľky T. Vansovej v B. Bystřici 13. X. 1942. Účasť 39 žiakov, riaditeľa UA a profesorov J Brťku a J. Nemčika; na rakev položený veniec v hodnote Ks 250,—.

2. Na oslavách Baťka Škultétyho v Turč. Sv. Martine 22. XI. 1942 zúčastnil sa ústav so svojím spevokolom, ktorý pod taktovkou prof. VI. Hořinka majstrovsky zaspieval Zimné kvety od M. Licharda.

3. V pivovare v Turč. Sv. Martine boly všetky ročníky, okrem ročníka III., ktorý pod vedením tr. prof. VI. Hořinka prezeral si novú knihtlačiareň Matice slovenskej.

4. Hospitácia v ústave hluchonemých v Kremnici dňa 14. apríla 1943. Odborný výklad podal riaditeľ J. Gaňo. Účasť IV. r. pod vedením cvičných docentov J. Brťku a M. Juríčkovej, ďalej prof. M. Vlkolačka a riaditeľa UA.

5. Hospitácia IV. ročníka pod vedením cvičných docentov J. Brťku a M. Juríčkovej v okolitých školách v Háji, D. Štubni, v Sv. Michale, v Diviakoch, v Rakši a na Št. mešť. škole v Štubn. Tepliciach.

6. Exkurzia žiakov II. ročníka pod vedením triedneho prof. J. Nemčika docentky M. Jančovičovej v dňoch 16.—20. mája 1943 na Smrekovici, v Ružomberku (v manzoleu vodcu A. Hlinku), v Demanovej, v Prosieckej doline, na Štrbe, v Poprade a v Ľubochni.

7. Exkurzia žiakov III. r. pod vedením tr. prof. VI. Hořinka 22. mája 1943 v Handlovej a 23. mája 1943 v Jazernici, kde z príležitosti osláv slov. rodiny a Ľudovíta Štúra usporiadaly i slávnostnú akadémiu.

d) Samovzdelávacie krúžok.

1. Organizácia.

Krúžok, založený 5. októbra 1919, doplňuje školské vzdelanie žiakov UA, pripravujúc ich na úspešnú ľudovýchovnú činnosť.

Poradcom Krúžku bol prof. J. Brťka. Pracovné i slávnostné schôdzky navštevované boly členmi prof. sboru na čele s riaditeľom UA.

Od začiatku školského roku výbor bol zostavený takto: predsedníčka A. Knapková zo IV. r., podpredsedníčka A. Záni zo IV. r., tajomníčka K. Cziburová zo IV. r., zapisovateľka B.

Kyšová z II. roč., pokladníčka M. Goldová zo IV. r., športové referentky B. Feriancová zo IV. r., V. Pivarčeková z III. r., revízorky účtov M. Janáčová zo IV. r., L. Halušková z III. r., knihovníčka E. Žiaková zo IV. r.

Od 18. marca prišli nové funkcionárky: predsedníčka Ž. Skúpa z III. r., podpredsedníčka V. Pivarčeková z III. r., tajomníčka O. Sýkorová z III. r., zapisovateľka E. Končeková z II. r., pokladníčka M. Sirotková z III. r., knihovníčka M. Čajková z III. r., čítárnička Ž. Púchy z II. r., revízorky účtov E. Hunčíková z III. r., B. Gendová z II. r.

Členovský poplatok je 10 Ks, počet členov 121, pokladnica k 8. V. 1943 vykazuje Ks 1.308,—.

2. Činnosť.

Výborových schôdzok bolo 8, členovských 6. Prednášok 16; jedna literárna, 1 historická, 14 iných. Recitácií 10, hudobných výstupov 12, melodrámy 2, dramatizácia 1, div. predstavenie 1.

Čítareň je navštevovaná obyčajne v stredu a sobotu; vtedy vydávajú sa i knižky.

Kružková knižnica bola rozšírená o oddelenie pedagogicko-metodické, do ktorého bolo zaopatrené 22 odborných knižiek, čím začala sa odstraňovať citelná medzera.

Kružok predplácal časopisy: Elán, Časopis SMS, Ev. učiteľ, Naše divadlo. Nový rod, Nová škola, Ped. zborník, Slovensko, Slov. liga, Slov. pohľady, Slov. reč, Slov. učiteľ, Živena, Hosp. obroda.

Na počesť 75. narodenín Timravy, Kružok mal slávnostnú schôdzku i pre verejnosť, na ktorej E. Žiaková zo IV. r. mala životné pásmo o spisovateľke s ukážkami jej tvorby. Program bol spestrený zvykmi i krojmi z rodného kraja jubilantkinho. Večierok bol ukončený div. predstavením „Páva“.

V krúžku bol utvorený odbor prírodovedecký a hospodársky; zato priberal i prednášky takéhoto druhu.

V rámci Krúžku pôsobí Spolok miernosti (bývalý Abstinentský krúžok), ktorý vykázal činnosť najmä v mesiaci proti-alkoholnej akcie.

e) Hlinkova mládež dievčenská — HMD.

1. Organizácia.

V školskom roku 1942/43 boli všetky žiačky UA organizované v HMD. UA má 5 kmeňov diev. Taktiež všetko žiac

tvo cvičnej školy bolo organizované v HM. Všetky devy prihlásily sa za členky SČK.

Miestnym vodcom je prof. Ján Nemčík, ktorý je zodpovedný i za majetok a pokladnicu HM. Vodca Vičat — prof. Mojmir Vlkolaček, kultúrny a propagačný referent — prof. Juraj Cíger.

Vodkyňa stotiny tatraniek je členka prof. sboru — Mária Jančovičová. Vodkyňa víl — Ludmila Medvecká, žiačka IV. r. Vodkyňa tatraniek — Elena Žiaková, žiačka IV. r. Vodkyňa diev — Oľga Kubánková I. r., Vlasta Marková II. r., Terézia Hudíková III. r. Anna Záni IV. r. a cvič. uč. Milina Juričková. Zapisovateľka — Terézia Hudíková III. r. a tajomníčka a knihovníčka — Oľga Sýkorová.

Inventár knižnice HM má 164 čísel, v hodnote 1.000 Ks. Časopisy, ktoré odoberá HM: Slovenská deva 53 ex., Viča 9, Stráž 6, Nová mládež 3.

Pokladnica k 15. V. 1943 vykazuje:

prijem . . .	Ks 2775,30
výdavok . . .	<u>Ks 2225,90</u>
zvyšok . . .	Ks 549,40

2. Činnosť.

Činnosť HM v šk. r. 1942/43 bola bohatá. Činovníci schádzali sa podľa potreby na porady, kde prejednávalo sa o veciach organizačných, o spôsobe práce v HM a o činnosti vo verejnosti. Jednotky HM schádzavaly sa týždenne na schôdzkach, kde pracovalo sa podľa „Úprav pre HM—M a HM—D“.

Členovia HM spoluúčinkovali na oslavách štátnych a národných.

Dňa 24. okt. 1942 bola slávnostná akadémia na počesť 3. výročia voľby prezidenta Slovenskej republiky Dr. Jozefa Tisu, a to: v telocvični UA pre mládež, kde zúčastnila sa i D. J., a v Grand hoteli pre dospelé obecnstvo, na ktorej nás svojou prítomnosťou poctil i okresný vodca HM — Ján Bojmír.

5. decembra — Mikulášsky večierok s programom a rozdávaním darkov. Dňa 8. dec. Vianočná besiedka. 22. novembra zúčastnili sme sa na 89. narodeninách Dr. Jozefa Škultétyho v Turč. Sv. Martine, s priliehavým programom.

Funkcionári zúčastnili sa 6. mája 1943 na pracovnom dni HM v Turč. Sv. Martine.

11. mája 1943 urobil poloúradnú návštevu okresný vodca HM.

16. mája 1943 usporiadali sme „Večer slovenskej piesne“ v Grand hoteli. Na programe bola kultúrna prednáška o slovenskej piesne, spevy a tance krojovaných diev.

24. mája bol kurz pre činovnikov a činovníčky HM. Na kurze zúčastnili sa i devy z I., II. a III. r., vzhľadom na dôležitosť vedenia mládeže v ich budúcom povolani.

f) Rodičovské sdruženie.

1. Organizácia.

Rodičovské sdruženie, založené 14. novembra 1940, na valnom shromáždení 29. I. 1943 za veľkej účasti členstva zvolilo si nových funkcionárov. Sú to: predseda prof. Vl. Hořínek, ako rodič tunajšej žiačky; podpredseda Michal Balko; tajomník a zapisovateľ Juraj Brtka, prof.; pokladník M. Jančovičová, uč.; revízorky Vilma Sazovská a Ján Stock; členovia výboru Emília Čajková, Alojzia Benkovičová, Alžbeta Wolná, Juraj Kleskeň, Nelda Szabová, Mária Pišková.

Pokladničná zpráva za šk. rok 1942/43 vykazuje:

Príjmy:

Zvyšok zo šk. r. 1941/42	Ks	80,—
Úroky	Ks	5,—
Príspevok a dary od členov	Ks	1097,—
	Spolu Ks	1182,—

Výdavky:

cestovné pri zakúpení školských potrieb	Ks	82,—
na liečenie žiačky ako podpora	Ks	250,—
na zakúpenie kníh na odmenenie žiačok	Ks	579,—
výpomoč pri exkurzii pre šachistky a re- citatorky	Ks	100,—
	Spolu Ks	1011,—

Hotovosť ku dňu 15. V. 1943 je Ks 171,—
Celkom Ks 1182,—

2. Činnosť.

Činnosť Rodičovského sdruženia prejavovala sa nielen v prejímaní poučiek, podávaných predsedom Rod. sdruž. a riaditeľom UA na pracovných a valných shromáždeniach, ale ešte viacej v realizovaní toho, čo bolo na nich rozhodnuté v smysle inštrukcií MŠNO. V prvom rade išlo o sprísnený dozor nad

žiacťvom mimo školy, či vo veci jeho mravného chovania a spolkárenia, či so stránky hygienickej (zdravotnej) a bytovej. Na tomto poli konečne nastáva rovnaký názor tak u rodičov ako u profesorov.

S radosťou treba konštatovať, že rodičia tunajších študentiek, hoci sami nie sú veľmi majetní, výdatne prispeli svojimi darmi na ciele Rodičovského združenia, ako to ukazujú príspevky vo vyúčtovaní pokladnice. Našli sa i takí, ktorí darovali to, čo je v dnešnej dobe najvzácnejšie: chlieb a potraviny. Tak p. M. Domková z Mošoviec, p. Veselý z Mošoviec.

g) Mimoškolská činnosť prof. sboru.

1. *Dr. Ferdinand Šteľiar*, predseda MOK a predseda MOMS, člen Slovenskej jazykovednej spoločnosti v Bratislave — SJS, v ktorej prednášal dňa 6. mája 1943 na tému: Jazykovedný prvok v tohoročných oslavách štúrovských, slávnostný rečník na oslavách, najmä úvodnej, rozlúčkovej, 19. X. 1942, prezidentskej na počesť tretieho výročia voľby prezidenta Dr. Jozefa Tisu, osvetovej pri zahájení činnosti Školfilmu, propagačnej v týždni slovenskej tlače, poučnej na valnom shromáždení Rodičovského združenia a Podporného spolku atď.; prednášal o M. M. Hodžovi, o spisovateľke T. Vansovej, Brestenskej a Rachmaninovi 4. IV. 1943, na výročie štúrovského hnutia v máji 1943 atď.; hudobnými číslami vypo máhal na bohoslužbách a oslavách; vedie predstavenia Školfilmu. Dôverník Sdruženia štátnych a ver. zamestnancov (SŠVZ).

Klementína Bónová-Sochorková, členka výboru Podporného spolku Št. slov. dievč. UA, spolupracovníčka HMD, členka MOMS; viedla jazykový kurz nemčiny, usporiadaný MOMS, prednášala na školskej oslave 14. marca.

Juraj Brťka, tajomník a zapisovateľ Rodičovského združenia, člen výboru MOMS, poradca Samovzdelávacieho krúžku, usporiadateľ Timravinho večierku a režisér divad. predstavenia „Páva“, usporiadateľ výstavy „Slov. tlače“; prispel článkom do knihy: Houdek „Družstevné budovanie“.

Juraj Ciger: člen výboru MOMS, kultúrny zpravodajca HM, preložil román od M. Dautkendeya „Dravec“. Na valnom shromáždení MOMS prednášal o kult. poslaní MS a jej vzťahoch k iným kult. ustanovizniám. Vedie jazykový kurz ruštiny, usporiadaný MOMS. Z príležitosti výletu k rodnému domu J. Žiaka-Smolického zhodnotil význam básnika. Prednášal na

verejnej slávnosti o M. R. Štefánikovi a na večierku HM o slov. ľud. piesni. V rodnej obci nacvičil cez vianočné prázdniny divadelné predstavenie. Skladá posledné skúšky pre doktorát.

Vladimír Hořínek: predseda Rodičovského združenia Št. slov. dievč. UA. Člen výboru MOMS. Člen SČK. Vedúci hudobného odboru Samovzd. krúžku. Viedol pravidelné divadelné predstavenia lútkového odboru HM III. roč. Činne spolupracoval v rámci kultúrneho programu Samovzd. krúžku. V Rodičovskom združení prednášal na tému: 1. Rodina a škola — ich poslanie v národe a štáte“. 2. „Aké povinnosti nám ukladá Školský poriadok.“ Dirigoval sbory a pripravoval hudobný program pri všetkých školských i verejných slávnostiach a kultúrnych podujatiach. Nacvičil program akadémie III. roč., v rámci ktorej dirigoval sbory a režíroval divadelné predstavenie. Nacvičil a dirigoval hudobný program na HM večierku Slov. ľud. piesne. Vyslovil a realizuje myšlienku založenia Spevokolu slov. učiteliek, ktorého je dirigentom. Sbíeral a harmonizoval slov. ľud. piesne. Pokladník podporného spolku UA.

Štefan Hríbik, kultúrny ref. MVHG, HSES, duch. moderátor AHM, predseda MOK, člen SČK, okresný moderátor SKM.

Mária Jančovičová, pokladníčka Rodičovského združenia, miestna vodkyňa HMD, členka Živeny a SČK (ako dobrovoľná sestra), usporiadateľka výstavky ženských ručných prác, vychovávateľka v Internáte.

Milina Juričková, tajomníčka MOMS, náčelníčka MSSČK, predsedníčka miestnej Starostlivosti o mládež, vodkyňa HMD, je tiež kronikárkou obce Viesky, vedúcou lútkového odboru HM, členkou výboru MOK, tajomníčkou Podporného spolku.

Ján Nemčík, miestny vodca HM, člen výboru Rodičovského združenia, člen HSLS, SŠVZ, MS, SČK; usporiadal akadémiu k 3. výročiu voľby prezidenta Slov. rep., mikulášsky večierok; slávnostný rečník na verejnej oslave 14. marca 1943, referent šachového a ping-pongového odboru, tajomník TOHG, usporiadateľ večierku Slov. ľud. piesne.

Pavol Šolc, podpredseda Podporného spolku a organizátor a hlavný činiteľ vo všetkých cirkevných a dobročinných spolkoch, člen MS, Muz. slov. spol. a SČK.

Mojmír Vlkolaček, člen výboru Podporného spolku, vodca víchat HM, referent SČK, obstaráva dekorácie pri šk. a verej. oslavách.

C) Prehľad o hospodárení s fondom učebných pomôcok v r. 1942

I. PEŇAŽNÝ STAV.

Príjmy.

I. Zvyšok z roku 1942	Ks 3378,40
II. Prijímacie taxy v roku 1942	Ks 560,—
III. Príspevky žiactva v roku 1942	Ks 1811,—
IV. Taxy za duplikáty vysvedčení v roku 1942	Ks 90,—
V. Za stratené knihy	Ks 45,—
VI. Riadna dotácia na r. 1942	Ks 1300,—
Spolu	Ks 7184,40

Výdavky.

I. Žiakom vrátené príspevky v r. 1942	Ks —,—
II. Výdavky na zakúpenie pomôcok v r. 1942	Ks 2840,10
Spolu	Ks 2840,10
Zvyšok pre rok 1943	Ks 4344,30

II. SUMÁR O HOSPODÁRENÍ S DOTÁCIAMI SBIEROK.

B. č.	Pomenovanie sbierok	Zvyšok z roku 1941	Dotácia v roku 1942	Spolu príjem	Výdavky v roku 1942	Zvyšok na konci r. 1942
1.	Knižnica prof. a ped.	482,50	675,90	1158,40	896,40	262,—
2.	Knižnica žiacka	773,95	475,35	1249,30	931,60	317,70
3.	Sbierka F	1397,70	200,50	1598,20	100,—	1498,20
4.	Sbierka Ch		201,—	201,—	90,80	110,20
5.	Sbierka Pr		100,—	100,—		100,—
6.	Sbierka DZ	313,25	150,40	463,65	336,30	127,35
7.	Sbierka MG		100,25	100,25		100,25
8.	Sbierka K		100,40	100,40		100,40
9.	Sbierka Rpv a Rpž		100,40	100,40		100,40
10.	Sbierka pre varenie		1200,40	1200,40		1200,40
11.	Sbierka pre hudbu a spev	205,50	250,60	456,10	340,—	116,10
12.	Sbierka pre cvič. školu	205,50	150,90	355,40	145,—	210,90
13.	Sbierka T		100,40	100,40		100,40
Spolu :		3378,40	3806,—	7184,40	2840,10	4344,30

III. SÚČET PRÍRASTKOVÝCH HODNÔT.

Sbierka	Hodnota kúpených vecí		Hodnota darov		Spolu	
	Ks	h	Ks	h	Ks	h
1. Knižnica prof. a ped.	896	40	135	50	1031	90
2. Knižnica žiacka	931	60	18	40	950	—
3. Sbierka F	100	—	18000	—	18100	—
4. Sbierka Ch	90	80	—	—	90	80
5. Sbierka DZ	336	30	10	—	346	30
6. Sbierka pre hudbu a spev	340	—	—	—	340	—
7. Sbierka pre cvič. školu	145	—	4	—	149	—
Spolu :	2840	10	18167	90	21008	—

IV. SUMÁR O STAVE SBIEROK.

B. č.	Pomenovanie sbierky	Stav na konci roku 1941		Prírastok v r. 1942		Úbytok v roku 1942		Stav na konci roku 1942		Inventárna hodnota sbierok	
		Inv. č.	kusov	inv. č.	ku-sov	inv. č.	ku-sov	inv. č.	ku-sov	Ks.	h
1.	Knižnica profesorská	971	1257	30	31	7	11	994	1277	32.488	90
2.	Knižnica pedagogická	297	350	—	—	—	—	297	350	3.750	90
3.	Knižnica žiacka	826	876	48	49	—	—	874	925	14.971	65
4.	Sbierka zem. a dej.	395	588	4	6	—	—	399	594	10.781	35
5.	Sbierka prírodopisná	940	2499	—	—	—	—	940	2499	75.596	52
6.	Sbierka matematická	47	59	—	—	—	—	47	59	1.470	—
7.	Sbierka fyzická	306	382	2	18	—	—	308	400	41.450	—
8.	Sbierka pre Ch	528	723	14	14	1	97	541	640	4.793	11
9.	Sbierka pre kreslenie	299	565	—	—	—	—	299	565	8.302	65
10.	Sbierka pre Rpv	136	397	—	—	—	—	136	397	5.163	25
11.	Sbierka pre hud. a spev	295	590	—	—	—	—	295	590	28.152	65
12.	Sbierka telocvič.	148	466	—	—	77	328	71	138	7.700	26
13.	Sbierka pre Rpž	13	25	—	—	—	—	13	25	3.649	60
14.	Sbierka pre varenie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15.	Kabinet cvičnej školy	297	440	2	2	—	—	299	442	3.724	90
16.	Knižnica cvičnej školy	304	304	2	4	12	12	294	296	1.522	60
17.	Sbierka pre školské hry	1	1	77	328	—	—	78	329	3.998	79

V. HERNĚ NÁRADIE.

Príjmy: Prebytok z roku 1941	Ks 444,70
	Ks 0,70
Príspevky žiactva v šk. r. 1942/43	Ks 406,—
Spolu	Ks 851,40

Výdavky:	Ks 277,90
Zvyšok pre rok 1943	Ks 573,50

VI. ZPRÁVA O UPOTREBENÍ ŽIACKEJ KNIŽNICE V ŠK. R. 1942/43.

Ročník	Knihy zábavné	Knihy poučné	Básne	Dramatické diela	Spolu	Priemer na 1 žiaka
I.	47	3	10	4	64	2,5
II.	22	1	3	2	28	1
III.	82	5	19	11	117	3
IV.	211	36	49	6	325	8

D) Štipendiá a podpory.

I. INTERNÁT ŠT. SLOV. DIEVČ. UA.

Hlavným dobrodincom tunajšieho študentstva je Internát, v ktorom stravujú sa žiačky v počte 90—95; v zimných mesiacoch viac, v letných menej. Všetky boly internistky. V bývalom Študentskom domove je teraz zčiasťky kabinet pre varenie, zčiasťky dve profesorské izby.

Riaditeľom Internátu je Dr. Ferdinand Šteliar, správkyňou Katarína Bačarková, pedagogickou dozorkyňou a vychovávateľkou prof. Kl. Bónová-Sochorková a M. Jančovičová.

Internátna podpora, udelená Ministerstvom školstva a národnej osvety, činí pre tento šk. r. Ks 32.000,—. Účastníčky tejto podpory (internátnej sľavy) sú.

1. Margita Andelová	Ks 750,—
2. Elena Benkovičová	Ks 1.000,—
3. Klára Cziburová	Ks 500,—
4. Margita Čemanová	Ks 500,—
5. Ľudmila Fujačková	Ks 500,—
6. Anna Gilanová	Ks 1.500,—
7. Božena Gendová	Ks 1.500,—
8. Jozefína Golianová	Ks 750,—
9. Gabriela Gubrianska	Ks 2.000,—
10. Leontína Halušková	Ks 2.000,—
11. Mária Holá	Ks 2.000,—

12. Terézia Hudíková	Ks	1.500,—
13. Kornélia Janotková	Ks	1.000,—
14. Ernestína Končeková	Ks	1.000,—
15. Jolana Koscová	Ks	1.500,—
16. Mária Kršiaková	Ks	1.500,—
17. Oľga Kubánková	Ks	1.000,—
18. Anna Lepiešová	Ks	1.500,—
19. Magdaléna Ondrejková	Ks	750,—
20. Želmíra Skúpa	Ks	1.500,—
21. Zuzana Uhrová	Ks	1.500,—
22. Žofia Ujacká	Ks	1.500,—
23. Božena Weissenbacherová	Ks	2.000,—
24. Anna Bukovská	Ks	500,—
25. Anna Bunčová	Ks	500,—
26. Vlastimila Kršiaková	Ks	500,—
27. Anna Kokavcová	Ks	500,—
28. Margita Kurucová	Ks	500,—
29. Filoména Šály	Ks	500,—
	Spolu	Ks 32.000,—

Internát so svojim pedagogickým a hospodárskym predstavenstvom je najlepšou a oddávna osvedčenou zárukou, že chovanky rozvinú svoje schopnosti, a to na každom poli a v dobrom smere. Chovanky — opravdive jedna od druhej — naučia sa lepším spôsobom v obliekaní, v spoločenskom vystupovaní, v učení, v ručných prácach, v hre na husliach a klavíri a pod. Revnivosť a vzájomné zápolenie, kto viac vyniká, ktorá bude prvá, ktorá ozdobnejšia, sú všetko výhody, ktoré môže poskytnúť chovankám len internát. Predstavenstvo len usmerňuje výchovu chovaniiek, aby nerozvíjaly sa, ba zmenšovali zlé schopnosti a náklonnosti, aby nepreháňalo sa ani v dobrom.

Chovanky vo voľných chvíľach chodily na prechádzky a venovali sa športu. Niektoré dobrovoľne zaoberaly sa kvetnárstvom — pod vedením vych. M. Jankovičovej. Mnohé prejavily chuť i k včeláreniu pod vedením riad. Dr. Ferd. Šteliara, a to: Janotková zo IV. r., Sýkorová a Hudíková z III. r., Končeková a Hornová z II. r., Ujacká a Bukovská z I. r.

Z internátnych prostriedkov bola udelená tzv. zimná pomoc pre tri žiačky, aby nemusely dochádzať vlakom v zimných mesiacoch. Zimná pomoc bola v tom, že platily len stravné, denne Ks 9,80, a neplatily ani režie ani ubytovania. Celková pomoc činí Ks 1191,40.

II. PODPORNÝ SPOLOK.

a) Organizácia a činnosť.

Podporný spolok, založený r. 1920, vyvíjal blahodarnú činnosť pre chudobnú mládež UA i v tomto šk. roku. Hlavná podpora bola udelená v predvečer menín p. prezidenta Dr. Jozefa Tisu a p. ministra MŠNO Jozefa Siváka — 18. marca 1943.

Hlavná podpora vo výške Ks 2.900,— bola rozdelená takto:

v I. ročníku Ks 150,—, a to:

A. Gilanová	Ks	50,—
M. Holá	Ks	50,—
Ž. Ujacká	Ks	50,—

v II. ročníku Ks 700,—, a to:

L. Fujačková	Ks	100,—
Čemanová	Ks	100,—
B. Gendová	Ks	100,—
Končeková	Ks	300,—
M. Ondrejková	Ks	100,—

v III. ročníku Ks 1.200,—, a to:

A. Hrivnáková	Ks	100,—
L. Kaufmanová	Ks	100,—
L. Klimáčková	Ks	50,—
A. Petrovičová	Ks	50,—
A. Rusnáková	Ks	100,—
O. Sazovská	Ks	150,—
Ž. Skúpa	Ks	300,—
E. Sochorová	Ks	100,—
E. Šimková	Ks	100,—
E. Švecová	Ks	150,—

v IV. ročníku Ks 850,—, a to:

M. Andelová	Ks	200,—
A. Bunčová	Ks	100,—
A. Čillíková	Ks	150,—
J. Golianová	Ks	200,—
M. Richweissová	Ks	100,—
M. Seneši	Ks	50,—
E. Veselá	Ks	50,—

Predsedom spolku je vládný komisár Štubn. Teplíc Andrej Sitár, podpredsedami prof. J. Stiffel a Pavol Šolc, správcom Dr. Ferdinand Šteliar, tajomníčkou Milina Juričková, pokladníkom prof. Vlad. Hořínek, revízormi účtov Ján Stock, Jaroslav Valocký a Ján Horvát.

Členmi výboru okrem spomenutých funkcionárov pribraní boli títo: prof. Ján Nemčík, prof. Mojmír Vlkolaček, prof. Klementína Bónová, statkár Ján Kašuba, kožušník Jozef Štrba, Emília Čajková, roľník Michal Balko.

Počet riadnych členov: 118.

Podporujúcich: 208.

b) Pokladničná zpráva.

Príjmy:

Zvyšok zo šk. r. 1941/42	Ks	1.007,80
Úroky z vkladov a dlhopisov, tiež prevody	Ks	531,25
Príspevky od členov a darcov	Ks	2.539,10
	Spolu Ks	4.078,15

Výdavky:

Korešpondencia	Ks	11,—
Na Mikuláša pre chudobné deti	Ks	100,—
Podpory žiačkam UA	Ks	2.900,—
Podpora na liečenie žiačky	Ks	100,—
Pri likvidácii šk. konta	Ks	21,10
	Spolu Ks	3.132,20
Hotovosť k 15. V. 1943	Ks	945,95

Aktíva:

Prevádzací kapitál	Ks	945,95
Dlhopisy v depozite č. 1205 v Sporiteľni v T. Šv. Martine	Ks	1.000,—
	+	Ks 2.500,—
	Spolu Ks	4.445,95

Pasív niet.

III. ŠTIPENDIÁ.

Zo základiny T. G. M., založenej prof. sborom býv. učiteľského ústavu, odmeny po Ks 300,— boly udelené štyrom žiačkam IV. ročníka, a to:

Anne Knapkovej, Anne Lepiešovej, Božene Weissenbachrovej-Belopotockej, Elene Žiakovej.

Zpráva o majetku základiny:

Dlhopisy v depozite Pošt. spor. č. 2615	Ks	10,000,—
Dlhopisy v depozite Spor. v T. Sv. Martine č. 1205	Ks	1.200,—
Na vkl. knižke Spor. v T. Sv. Martine č. 25.822	Ks	1.462,75
pokladničná hotovosť pre odmenu v šk. roku 1943/44	Ks	300,—
Majetok základiny T, G. M. k 15. V. 1943 je	Ks	12.962,75

IV. ŠTÁTNE ŠTUDIJNÉ PODPORY.

V tomto šk. r. byly udelené štátne študijné podpory v sume Ks 2500,—. Po Ks 500,— dostaly žiačky: Lýdia Longauerová, IV. r., Želmíra Skúpa, III. r., Olga Sazovská II. r., Božena Gendová, II. r., Ernestína Končeková, II. r.

V. DORAST SLOVENSKEHO ČERVENÉHO KRÍŽA.

Všetky žiačky UA sú členmi Dorastu Slovenského červeného kríža, čím všetci výdatne prispievajú pomocou pre trpiacich. Vedúci dorastu na UA je prof. M. Vlkolaček a Kl. Bónová-Sochorová. Oni viedli i sbierku pre Slovenský červený kríž a pre Ligu proti tuberkulóze na Slovensku, odovzdajúc z milodarov žiactva a prof. sború Ks 164,—.

Pokladnica Dorastu SČK vykazuje:

Pr í j e m :

Zvyšok zo šk. r. 1940/41	Ks	190,50
Príspevky od žiactva	Ks	264,—
Úroky	Ks	2,—
	<u>Spolu Ks</u>	<u>456,50</u>

V ý d a v k y :

Výpomoc pri lekárskejších prehliadkach	Ks	148,20
Podpora žiačky na liečenie	Ks	30,50
Členovské pre Ústredie	Ks	132,—
	<u>Spolu Ks</u>	<u>310,70</u>
Hotovosť k 15. V. 1943	Ks	145,80

VI. INÉ PODPORY.

Žiactvo dobrovoľnými príspevkami pomohlo zakúpiť učebnice pre chudobných žiakov — prostredníctvom Knižnice pauperum, pomohlo liečiť chudobných študentov a platiť im cestovné na exkurziách.

E) Štatistický prehľad žiactva za školský rok 1942/43.

	V ročníkoch				Spolu	V cvičných triedach		Spolu
	I.	II.	III.	IV.		I.	II.	
1. Počet žiactva:								
Na konci školského r. 1941/42	31	35	42	48+	156+	11	14	25
Na začiatku školsk. r. 1942/43	26	28	36	38	38	10	27	37
V školskom roku pristúpili	—	1	—	—	1	1	2	3
Prijatých celkom	26	29	36	42	133	11	29	40
Z nich:								
postupujúci z tun. školy	—	28	35	41	104	—	11	—
opakujúci " "	2	—	—	—	2	—	3	—
postupujúci z inej " "	24	1	1	1	27	—	14	—
v školskom roku vystúpili	1	—	—	—	1	1	1	2
Stav na konci školsk r. 1942/43	25	29	36	42	132	10	28	38
2. Rodisko:								
Slovensko	23	26	33	42	124	9	28	37
Protectorát	—	—	1	—	1	1	—	—
Cudzina	2	3	2	—	7	—	—	—
3. Bývanie:								
V mieste u rodičov	—	—	1	—	1	9	27	36
V mieste u zodpov. dozorcov	18	20	21	36	95	1	—	1
Dochádzajú: a) peši	—	—	—	—	—	—	—	—
b) vlakom	7	9	14	6	36	—	1	1
4. Štátna príslušnosť:								
Slovenská republika	25	29	35	42	131	8	27	35
Cudzina	—	—	1	—	1	2	1	3
5. Materinská reč:								
Slovenská	25	29	35	41	130	10	28	38
Česká	—	—	1	—	1	—	—	—
Nemecká	—	—	—	1	1	—	—	—
6. Náboženstvo:								
Rímskokatolícke	9	19	16	24	68	5	14	19
Gréckokatolícke	1	—	—	—	1	—	—	—
Evanjelické a. v.	15	10	20	18	63	5	14	19

	V ročníkoch.				Spolu	V cvičných triedach		Spolu
	I.	II.	III.	IV.		1.	2.	
7. Vek v završených rokoch do 30. IV. 1943:								
23 rokov	—	—	—	1	1			
22 "	—	—	—	3	3			
21 "	—	—	—	10	10			
20 "	—	—	2	6	8			
19 "	1	—	9	18	28			
18 "	—	6	17	4	27			
17 "	3	20	8	—	31			
16 "	16	3	—	—	19			
15 "	5	—	—	—	5			
13 "	—	—	—	—	—		1	1
11 "	—	—	—	—	—		2	2
10 "	—	—	—	—	—		2	2
9 "	—	—	—	—	—		8	8
8 "	—	—	—	—	—	1	11	12
7 "	—	—	—	—	—	9	4	13
8. Nepovinné predm.								
Jazyk nemecký	—	—	—	42	42			
Rýchlopis	5	4	14	—	23			
Výchovné ručné práce	—	—	—	42	42			
Varenie	—	—	—	42	42			
9. Školský plat:								
Celé školné platili	15	24	6	—	45			
Polovičné školné platili	3	1	15	—	19			
Oslobodení od platenia	6	3	14	—	23			
Oslobodení podľa § 4.	1	1	1	—	3			
Školné činilo v Ks	3840	4570	2980	—	11390	79,80		79,80
Taxy za duplikáty	—	—	—	90	90			
10. Zamestn. rodičov:								
Roľníci	7	7	6	8	28	1	5	6
prílež. robotn.	3	1	3		7	2		2
Remeselníci	2	6	4	3	15			
tov. robotn.	2	1	6		9	2	5	7
Obchodníci	1	2	—	4	7		6	6
			—			1		1
Peňažníci			—					
			—					
Dopravníci			—					
			—					
Štátni zamestnanci	10	11	15	19	55	1	5	6
				1	1			
Slobodné povolanie				2	2	2	4	6
Iné povolanie	3	1	2	5	8	1	3	4

	V ročníkoch:				Spolu	V cvičných triedach		Spolu
	I.	II.	III.	IV.		I.	II.	
					A	B		
11. Klasifikácia:								
a) Dodatok ku šk. r. 1941/42								
Opravnú skúšku složili	5	—	3	0	1	8+1		
Opravnú skúšku nesložili	—	—	—	0	0	—		
Na opravnú skúšku neprišli	—	—	—	0	0	—		
Celkový výsledok v šk. roku 1941/42:								
Spôsobilí s vyznamenaním	6	6	9	5	4	26+4		
Spôsobilí	17	29	32	43	33	121+33		
Nespôsobilí	6	—	1	0	1	7+1		
Neklasifikovaní	2	—	—	—	0	2		
Dovedna	31	35	42	48	38	156+38		
b) Na konci šk. r. 1942/43								
Spôsobilí s vyznamenaním	6	4	6	15		10	15	25
Spôsobilí	19	21	27	26		—	11	11
Nespôsobilí	—	2	—	—		—	2	2
Oprava povolená	—	2	1	1				
Dodatkové skúšky	—	—	—	—				
Neklasifikovaní	—	—	2	—				
Dovedna	25	29	36	42		132	10	28
								38

F) Soznam žiactva.

I. ROČNÍK.

1. Anna Bukovská, Necpaly, 2. Anna Cajchanová, Vieska, 3. Elena Cavarová, Nitra (Východná), 4. Elena Čajková, Rakša (Mošovce), 5. Želmíra Duchoňová, Mošovce, 6. Elena Dulová, Ďanová, 7. Anna Dzurová, Turany, 8. Anna Gilanová, Lipník, 9. Darina Halienová, Dražkovce, 10. Irena Hanusová, Sitnianska (Handlová), 11. Diogénia Mária Holá, Nová Baňa, 12. Elena Hrivnáková, Slovenské Pravno (Príbovce), 13. Emília Jariabková, Háaj, 14. Margita Junášová, Pernek, 15. Marta Kordíková, Malá Poľana (Lovinobaňa), 16. Oľga Kubánková, Sliezska Ostrava, Gubernát (Sliače-Vyšný), 17. Mária Labudová, Nemce, 18. [Anna Línerová, Dubové], 19. Oľga Lošáková, Lubiná, 20. Emília Marčeková, Dolná Štúbňa, 21. Jolana Mažári, Príbovce (Turč. Sv. Martin), 22. Marta Polerecká, Ivančiná, 23. Hilda Streková, Vorošilovgrad, SSSR (Sučany), 24. Filomena Šály, Nová Baňa, 25. Žofia Ujacká, Venécia (Bohunice), 26. Danuša Valaštanová, Beckov (Turč. Sv. Martin).

Vyznamenané: 1, 3, 4, 8, 15, 25.

II. ROČNÍK.

1. Anna Balková, Sv. Michal, 2. Božena Budiská, Malá Vieska, 3. Emília Bunčová, Kolárovice, 4. Emília Čajková, Mošovce (Malá Vieska),

5. Margita Cemanová, Nová Halič (Rybáry), 6. Ludmila Fujačková, Štiavnik, 7. Božena Gendová, Petržalka, Nemecko (Necpaly), 8. Anna Gežová, Štiavnik, 9. Amanda Hornová, Víglaš, 10. Oľga Junasová, Priečok (Kláštor pod Znievom), 11. Mária Karlovská, Malá Vieska, 12. Ernestína Končeková, Rudno (Ivančiná), 13. Edita Konečná, Kremnica, 14. Mária Košíková, Mošovce, 15. Mária Kršiaková, Štiavnik, 16. Margita Kurucová, Kremnica, 17. Barbora Kyšová, Veľký Gýmeš, Maďarsko (Púchov nad Váhom), 18. Vlasta Marková, Medzibrod nad Hronom (Banská Bystrica), 19. Vilma Milová, Dražkovce-Dolina, 20. Magdaléna Ondrejková, Nemecká Lupča, 21. Kamila Pavlíková, Malá Bytča, 22. Elvíra Pavoni, Vieska, 23. Emília Petrovičová, Dolná Štubňa, 24. Ružena Plesková, Obyšovce (Beniakovce), 25. Želmíra Púchy, Jabříková (Hriňová), 26. Emília Rišiaňová, Dolná Štubňa, 27. Emília Sláviková, Ilija, 28. Anna Šimková, Dolná Štubňa, 29. Margita Melová, Sereď.

Vyznamenané: 7, 12, 17, 18.

III. ROČNÍK.

1. Elena Benkovičová, Handlová, 2. Božena Braxatorisová, Trebušovce (Kremnica), 3. Júlia Briadková, Handlová, 4. Milada Čajková, Rakša (Mošovce), 5. Mária Gašková, Lieskovec, 6. Leontína Halušková, Veľké Kršteňany, 7. Lubuša Hořínková, Velká Bystrice (Štubnianske Teplice), 8. Anna Hrivnáková, Duquesne (Diviaky), 9. Terézia Hudíková, Hladovka, 10. Elena Hunčíková, Veľké Rovné (Púchov n/Váhom), 11. Marta Hunková, Slovenské Pravno (Vieska), 12. Anna Kamiénová, Turč. Belá (Rakša), 13. Ludmila Kaufmannová, Morovno, 14. Ludmila Klimáčková, Stará Turá, 15. Jolana Koscová, Žarnovica, 16. Emília Kubíková, Kaľamenová, 17. Viera Kuzmová, Mestečko, 18. Anna Petrovičová, Dolná Štubňa, 19. Anna Pišková, Diviaky, 20. Viera Pivarčeková, Senné, 21. Genovéva Repková, Mokrance, Maď. (Bardejov), 22. Anna Rusnáková, Dubové, 23. Oľga Edita Ružinská, Detvianska Huta (Brehy), 24. Oľga Szovská, Horná Štubňa (Vieska), 25. Želmíra Schicktanžová, Dolná Štubňa (Žilina), 26. Mária Schmidtová Hronec, 27. Anna Schottertová, Solčany, 28. Milota Sirotková, Ladzany, 29. Želmíra Skúpa, Slov. Pravno (Turč. Sv. Martin), 30. Božena Sochorová Turč. Sv. Martin (Vieska), 31. Elena Sochorová, Bystrička (Vieska), 32. Oľga Sýkorová, Kysák (Sabinov), 33. Emília Šimková, Dolná Štubňa, 34. Emília Švecová, Jastrabá (Vieska), 35. Elena Tučníková, Kláštor pod Znievom (Žilina), 36. Zuzana Uhrová, Lubina.

Vyznamenané: 1, 4, 9, 25, 28, 32.

IV. ROČNÍK.

1. Viktória Abelovská, Hronské Kosihy, 2. Margita Anđelová, Ivánka pri Nitre, 3. Anna Bučanová, Čelovce, 4. Anna Bunčová, Kolárovice, 5. Klára Cziburová, Sircký Železník, 7. Anna Čillíková, Harmanec, 8. Oľga Dianišová, Karlová, 9. Mária Domková, Mošovce, 6. Mária Čáčková-Dorocáková, Spišské Vluchy (Žilina), 10. Anna Dubovcová, Háj, 11. Mária Dubovcová, Háj, 12. Božena Feriancová, Pliešovce (Lopaty), 13. Edita Goldová, Polomka, 14. Mária Goldová, Polomka, 15. Jozefa Gólianová, Štefultov-Banská Štiavnica, 16. Gabriela Gubrianska, Hodru-

ša, 17. Mária Janáčová, Budatín, 18. Kornélia Janotková, Vavrišov (Giraltovce), 19. Anna Knapková, Krupina, 20. Anna Kokavcová, Brehy, 21. Mária Kozová, Moštenica (Podbrezová), 22. Božena Kráľová, Nová Baňa, 23. Vlastimila Kršiaková, Štiavnik, 24. Anna Lepiešová, Zvolen, 25. Marta Lincény, Veľká Poloma, 26. Lýdia Longauerová, Mošovce, 27. Marta Makovická, Hontianske Tesáry, 28. Ludmila Medvecká, Rakša, 29. Mária Palčeková, Háj, 30. Želmíra Pepichová, Trenčianska Teplá (Orechové), 31. Magda Richweisová, Lubica, 32. Margita Sazovská, Horná Štubňa, 33. Mária Seneši, Hronské Kosihy, 34. Margita Sirotiaková, Važec, 35. Marta Šmáliková, Zvolen, 36. Zuzana Šovcová, Lieskovec, 37. Margita Trgová, Žilina, 38. Elena Veselá, Kysucké Nové Mesto, 39. Božena Weissenbacherová, Nová Baňa, (Piesok), 40. Božena Wolná, Sklené, 41. Anna Záni, Handlová, 42. Elena Žiaková, Vrútky.

Vyznamenané: 5, 11, 13, 14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 39, 41, 42.

I. TR. CVIČNÁ = 1. POSTUPNÝ ROČNÍK.

1. Eduard Grolmus, Vieska, 2. Jozef Kováč, Vieska, 3. Anton Kurnický, Rakša (Štubn. Teplice), 4. Jaroslav Nemeč, Brno (Štubn. Teplice), 5. Dušan Svitek, Dol. Štubňa, 6. Juraj Štrba, Rakša (Štubn. Teplice), 7. Eduard Štroffek, Hor. Turček (Štubn. Teplice), 8. [Ladislav Vajdel, Čremošné (Štubn. Teplice)], Oľga Vajdlová, Malý Čepčín (Štubn. Teplice), 10. Dagmara Váňová, Zvolen (Štubn. Teplice), 11. Veronika Novková, Štubn. Teplice.

2. TRIEDA CVIČNÁ = POSTUPNÉ ROČNÍKY 2. a 3.

1. Ján Janošik, Nitra (Vieska); 2. Jozef Kleskeň Uhrík, Vieska, 3. Miloslav Kleskeň, Vieska, 4. Ivan Rešetár, Vieska, 5. Miroslav Švec, Lučenec (Vieska), 6. Stanislav Štrbák, Štubn. Teplice, 7. Vladimír Štrbák, Štubn. Teplice, 8. Elena Jamrišková, Dolný Turček, (Vieska), 9. Emília Karlovská, Vieska, 10. Rozália Konoradská, Zvolen (Horná Štubňa), 11. Emília Pišková, Vieska, 12. Emilia Stuchlá, Diviaky (Vieska), 13. Natália Šmelková, Rochovce (Štubn. Teplice), 14. Anna Vričanová, Malý Čepčín (Štubn. Teplice), 15. Jozef Guber, Štubn. Teplice, 16. Jozef Karas, Vieska, 17. Jozef Kováč, Vieska, 18. Ján Mikloška, Vrbové (Štubn. Teplice), 19. Juraj Rešetár, Dolná Štubňa (Štubn. Teplice), 20. Štefan Šovčík, Turč. Sv. Martin (Vieska), 21. Božena Horváthová, Vieska, 22. Ludmila Kleskeňová, Vieska, 23. Anna Mazancová, Diviaky (Štubn. Teplice), 24. Irena Sabová, Vieska, 25. Oľga Váňová, Moťová (Štubn. Teplice), 26. Ivan Svitek, Vieska (Dolná Štubňa), 27. Erika Štrausová, Vlchy (Vieska), 28. [Stanislav Gabčan, Vyderna], 29. Alojz Uhlík, Telgart (Štubn. Teplice).

OZNÁMENIE NA ŠKOLSKÝ ROK 1943/44.

1. *Príjímacie skúšky do I. ročníka* 25. júna 1943, dodatočné prijímacie skúšky 1. septembra 1943.
 2. *Opravné skúšky a prijímacie skúšky do vyšších ročníkov* 1.—3. septembra 1943.
 3. *Veni Sancte* 4. septembra 1943 v hájskych kostoloch a úvodná oslava v budove akadémie.
 4. *Riadne vyučovanie* 5. septembra 1943.
 5. *Zápisné Ks 46*,— pre nové žiačky akadémie, Ks 26,— pre bývalé žiačky akadémie.
 6. *Bývanie v Internáte* je príkazom pre všetky žiačky akadémie; výnimku povoľuje riaditeľ len na osobné zakročenie rodičov. Internátny poplatok pre šk. r. 1943/44 určený je vo výške Ks 480,—.
 7. *Učebnice*, doteraz schválené MŠNO pre šk. rok 1943/44:
 - I. r. Pavol Obrcian: *Deutsches Arbeitsbuch für die V. Klasse slovakischer Mittelschulen und den I. Jahrgang der Lehrerakademien.* — J. Weber: *Sbierka slov. piesní.* (Pre I. a II. r.).
 - II. r.: A. Miškovič—Dr. M. Pišút: *Dejiny slovenskej literatúry pre VI. tr. gymn. a pre učit. akad.* — Miškovič—Pišút: *Čítanka pre VI. tr. gymn. a pre učit. akad.* — Dr. Ján Vanovič: *Fyzika pre VII. tr. gymn. a pre učit. akad.* — Pavol Obrcian: *Deutsches Arbeitsbuch für die VI. Klasse slovakischer Mittelschulen und den II. Jahrgang der Lehrerakademien.*
 - III. Ambruš—Felix—Mráz: *Dejiny slovenskej literatúry pre VII.—VIII. tr. gymn. a pre učit. akad.* — A. Mráz: *Čítanka pre VII. tr. slov. gymn. a pre učit. akad.* Dr. Ján Vanovič: *Fyzika pre VII. tr. gymn. a pre učit. akad.* — P. Obrcian: *D. Arbeitsbuch für die VII. kl.*
 - IV. r.: Miškovič—Dr. M. Pišút: *Dejiny slov. literatúry.* — Ambruš—Felix—Mráz: *Dejiny slk. literatúry pre VII.—VIII. tr. slov. gymn. a pre učit. akad.* — A. Mráz: *Čítanka pre VII.—VIII. tr. gymn. a pre učit. akad.* — J. Felix: *Čítanka pre VIII. tr. slov. gymn. a pre učit. akad.* — Dr. O. Ferianc: *Zoológia.* — Dr. J. Vanovič: *Fyzika pre VIII. tr. gymn. a pre učit. akad.*
- Pre všetky ročníky: Bydžovský—Teplý—Vyčichlo—Vojtech—Bojsa—Stalmašek: *Sbierka úloh z matematiky pre IV.—VIII. tr. slov. str. škôl.*

51.279